

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

Ганна ТОЛСТАНОВА

2022 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПРАНТУРИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**
на здобуття ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 106 ГЕОГРАФІЯ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 10 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ГЕОГРАФІЯ»

КИЇВ – 2022

Розробники програми:

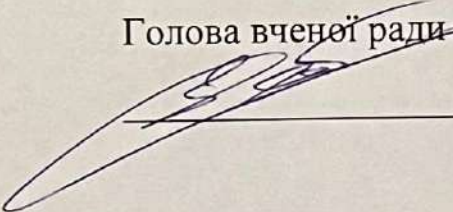
1. Тетяна Пастушенко - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов природничих факультетів
2. Ольга Яшенкова - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації
3. Алла Мусієнко - кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов історичного та філософського факультетів
4. Ніна Соловей - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов математичних факультетів

УХВАЛЕНО

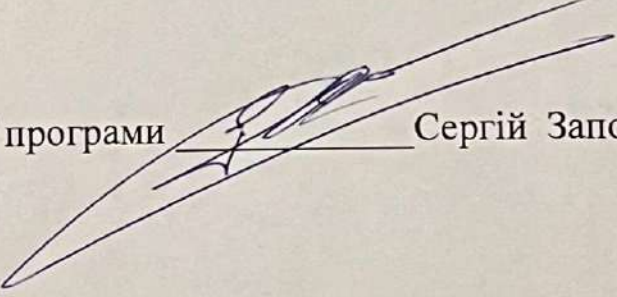
Вченою радою географічного факультету

«26» березня 2022 р., протокол № 9

Голова вченої ради географічного факультету

Сергій Запотоцький

Гарант освітньо-наукової програми

Сергій Запотоцький

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного екзамену з іноземної мови розроблено відповідно до Освітньо-наукової програми «Географія» на здобуття третього освітньо-наукового рівня (доктор філософії) і Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів/ інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (наказ № 196-32 від 10 березня 2020 р.) та призначено особам, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра з відповідних спеціальностей, і які вступають на навчання в аспірантурі за науковою спеціальністю 106 «Географія».

На вступному екзамені до аспірантури кандидати повинні продемонструвати сформованість функціональної, мовної та мовленнєвої компетентностей на рівні B2. Функціональна компетентність включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари. Мовна компетентність передбачає володіння кандидатом орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. Мовленнєва компетентність охоплює рецептивні та продуктивні вміння.

До рецептивних умінь належать аудіювання та читання:

Аудіювання:	<ul style="list-style-type: none"> – розуміти запитання екзаменаторів; – розуміти короткі висловлення й коментарі екзаменаторів; – розуміти основний зміст і деталі аудіотекстів; – розуміти нормативне усне мовлення, живе або в запису, як на близькі, так і на незнайомі теми, які звичайно зустрічаються в особистому суспільному, академічному або професійному житті (Лише надзвичайний фоновий шум, неадекватна структура висловлювання та/або вживання ідіоматизмів впливає на здатність розуміти почуте.); – розуміти поживлену розмову носіїв мови; – розуміти основне з лекцій, розмов і доповідей та інших форм академічної/професійної презентації, які за змістом і лінгвістично є складними; – розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких нормативне; – розуміти нормативне мовлення, яке здебільшого зустрічається у суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як зміст інформації; – розуміти більшість теленовін і передач про поточні
--------------------	--

	справи; – розуміти документалістику, інтерв'ю, ток-шоу тощо.
Читання:	– читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру; – володіти всіма видами читання (ознайомлювальним, вивчаючим, переглядовим і пошуковим); – робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої інформації.

До продуктивних умінь належать говоріння, письмо та переклад:

Говоріння:	<p>Монологічне мовлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – представляти себе; – володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування; – володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо); – проводити презентації; – робити коротке неспілкуване повідомлення, поєднуючи елементи опису, оповідання й міркування; – виступати на конференціях з доповідями та повідомленнями. <p>Діалогічне мовлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> – починати, вести й завершувати бесіду; – вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т.ін. – уміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією/ дискусія/ диспут у ході семінарів, конференцій тощо).
Письмо:	<ul style="list-style-type: none"> – реалізувати на письмі комунікативні наміри: <ul style="list-style-type: none"> • писати зрозумілі, детальні тексти на ряд знайомих тем у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел; • писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру; • писати твір з послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки; • продукувати чітке, змістовне, об'ємне писемне мовлення з

	<p>належним послідовним плануванням та розбивкою на абзаци;</p> <ul style="list-style-type: none"> • писати анотації; • писати тези/ доповіді; • використовувати правила написання слів та пунктуації, проте може спостерігатися вплив рідної мови. <p>– фіксувати потрібну інформацію в ході спілкування/ аудіювання.</p>
Переклад:	<p>– працювати з двомовним та одномовним словником;</p> <p>– вибрати з двомовного словника відповідні українські або іншомовні еквіваленти;</p> <p>– давати адекватний переклад на основі розпізнавання синтаксичної структури речення</p>

Рівень володіння іноземною мовою вступників має бути не нижче рівня B2 відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій Ради Європи з питань освіти.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний екзамен до аспірантури для випускників нефілологічних спеціальностей відбувається у формі комплексного письмового тесту, який складається з трьох блоків і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетентностей.

Блок 1. Читання. Тестові завдання, що пропонуються кандидатам, спрямовані на перевірку рівня сформованості компетентності в читанні, а саме: детальне розуміння змісту прочитаного, вміння встановлювати значення лексико-граматичних одиниць на основі контексту, знання засобів організації дискурсу. Кількість завдань – 2.

Тестові завдання 1 і 2. Кандидати мають прочитати 1 текст обсягом 3000-3500 знаків, 1 текст обсягом 1000-1500 знаків і визначити, які з наведених після текстів варіанти відповідей на запитання є правильними. Кількість запитань – 10. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали; максимальна кількість балів – 20.

Максимальна кількість балів за перший блок тесту – 20.

Блок 2. Письмо. Тестові завдання, що пропонуються кандидатам, перевіряють рівень володіння нормами сучасного писемного мовлення, здатність успішно виконувати комунікативні завдання в письмовій формі. Кількість завдань – 1.

Тестове завдання. Кандидати мають написати есе / коротке повідомлення з результатами аналізу графічної інформації (таблиць, графіків, діаграм тощо) обсягом 100-120 слів. Прийнятна логіка структурування опису, тобто наявність відповідних частин: вступу, основної частини, висновків; використання слів логічного зв'язку частин опису – 10 балів. Граматична та лексична правильність опису – 20 балів. Відповідність встановленому обсягу – 3 бали. Охоплення всієї ключової інформації – 7 балів. Максимальна кількість балів – 40.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ З ПИСЬМА (БЛОК 2)

40-36 балів – за умови успішного розв'язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування логічно пов'язаних і граматично правильно оформлених писемних висловлювань широкого діапазону, багатство словникового запасу, вжитого відповідно до комунікативної ситуації. Допускається 1-2 незначні лексичні або орфографічні помилки, які не заважають загальному розумінню написаного.

35-30 балів – за умови успішного розв'язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування логічно пов'язаних і граматично правильно оформлених письмових висловлювань широкого діапазону, адекватний для запропонованої комунікативної ситуації словниковий запас. Допускається 1-2 незначні граматичні помилки (вживання артиклів, ступені порівняння прислівників та прикметників, неточний добір модального дієслова), 2-3 незначних лексичних або орфографічних помилок, які не заважають загальному розумінню написаного.

29-20 балів – за умови розв'язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування зв'язних граматично правильно оформлених письмових висловлювань, достатній словниковий запас, що дозволяє виконати комунікативне завдання. Допускається вживання 1-2 грубих граматичних помилок (часові форми дієслова, узгодження часів, узгодження підмета і присудка) та кілька лексичних помилок, які не заважають розумінню написаного.

19-11 балів – за умови часткового розв'язання поставленого комунікативного завдання, в якому переважають однотипні речення, лексичні помилки, які свідчать про недостатній словниковий запас, системні грубі граматичні помилки, значна кількість орфографічних помилок, що суттєво ускладнює процес сприйняття написаного.

10-0 балів – за умови нерозв'язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерні системні грубі лексичні й граматичні помилки, вкрай обмежений словниковий запас, значна кількість орфографічних помилок, які значною мірою ускладнюють процес сприйняття написаного.

Максимальна кількість балів за другий блок тесту – 40.

Блок 3. Лексика та Граматика. Метою лексико-граматичного тесту є перевірка рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей у межах бакалаврської програми, а саме здатність конструювати граматично правильні форми, використовуючи лексичні одиниці, які відповідають ситуації спілкування.

Тестове завдання 1. Кандидати мають заповнити пропуски в тексті, обираючи одну мовну одиницю з чотирьох запропонованих. Кількість пропущених мовних одиниць – 10. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал; максимальна кількість балів – 10.

Тестове завдання 2. Кандидати мають заповнити пропуски в тексті однією контекстуально доречною мовною одиницею. Кількість пропусків – 15. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали; максимальна кількість балів – 30.

Максимальна кількість балів за третій блок тесту – 40.

Тестові завдання базуються на професійно орієнтованих та фахових текстах, що можуть бути різними за стилем, жанром і тематикою.

Під час виконання тесту користуватися будь-якими довідниковими джерелами, включаючи словники, не дозволяється.

Час виконання тесту – 1,5 години.

Максимальна кількість балів за письмовий тест – 100.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Бали (%)	60-100%	0-59%
Оцінка (вербальна)	зараховано	не зараховано

НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ІСПИТ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Граматичний матеріал

- Nouns
- Articles
- Pronouns
- Adjectives and Adverbs
- Verbs
- Subject-verb Concord
- Negative Structures
- Questions

- Sentence
- Clauses and Clause Patterns
- Word Order
- Inversion, Emphatic Structures
- Ellipsis
- Reporting
- Prepositions
- Conjunctions
- Discourse Markers

Матеріали та завдання тесту відповідають темам:

- The nature and functions of human language
- English in the present-day world
- My specialism, professional prospects and career expectations
- The field I specialise in: branches of science and their major concerns
- Prominent scholars in the field and their works
- My research interests and ambitions
- Modern research methods

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Biber, D.; Conrad, S.; Leech, G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. – Harlow: Longman, ISBN-13: 978-0582237261.

Carter, R. & McCarthy, M. Cambridge Grammar of English. – Cambridge: CUP, 2007.

Crystal, D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge: CUP, 2018 //

<https://doi.org/10.1017/9781108528931><https://doi.org/10.1017/9781108528931>